

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Veiligheid en Gezondheid

Kinderopvang on tour

Opgroeien

Welke thema's komen in deze workshop aan bod?

- 1 | Risicoanalyse
- 2 | Veilig slapen
- 3 | Ziekte en koorts
- 4 | Gezond binnenmilieu

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Risicoanalyse

Opgroeien

RISICOANALYSE

Om de hoeveel jaar moet je je risicoanalyse verplicht bijwerken?

A

Om de 2 jaar

B

Jaarlijks

C

Het is een continue
proces

D

Ik hoef helemaal
niets te noteren

RISICOANALYSE

Om de hoeveel jaar moet je je risicoanalyse verplicht bijwerken?

A

Om de 2 jaar

B

Jaarlijks

C

Het is een continue
proces

D

Ik hoef helemaal
niets te noteren

Wat is een risicoanalyse?

Een manier om de opvang **gezond** en **zo veilig als nodig** te houden

- **Voorkomen van verwondingen, ongevallen, crisissen, levensbedreigende situaties en het verdwijnen van kinderen - ziekte, besmetting en verontreiniging**
- Het is een **voortdurende opdracht**
- Aantonen **onder meer op basis van documentatie**

A child wearing blue jeans and yellow sneakers is climbing a wooden wall with colorful handholds. An adult's hands are visible, supporting the child from behind and below. The background is a plain, light-colored wall.

Zo veilig als nodig

We gaan voor een omgeving die zo veilig als nodig is zodat elk kind zoveel mogelijk kansen krijgt om zich te ontwikkelen. We bedoelen een omgeving waarin we slim omgaan met risico's zodat kinderen hun grenzen kunnen verleggen en volop speelkansen krijgen.

Wat is een risicoanalyse?

Belangrijke elementen:

- een **permanente begeleiding** van de kinderen en een **actief, auditief en visueel toezicht**,
- de **draagkracht** bij de medewerkers;
- het **kwaliteitsvol en integer handelen** van medewerkers.

“Je kan stress vergelijken met een elastiekje: als je niet tot het uiterste gaat en op tijd ontspant, is er niets aan de hand. Maar als je het elastiekje oprekt tot het bijna knapt, kun je in de problemen komen.”

Marie-Anne Vanderhasselt, Universiteit Gent

Overprikkeling

Overprikkeling: je sympathisch zenuwstelsel is overactief.

- spanning stijgt
- instinctmatig reageren met een vecht- of vluchtreactie
- logisch denken valt weg
- kost veel energie

Optimale zone

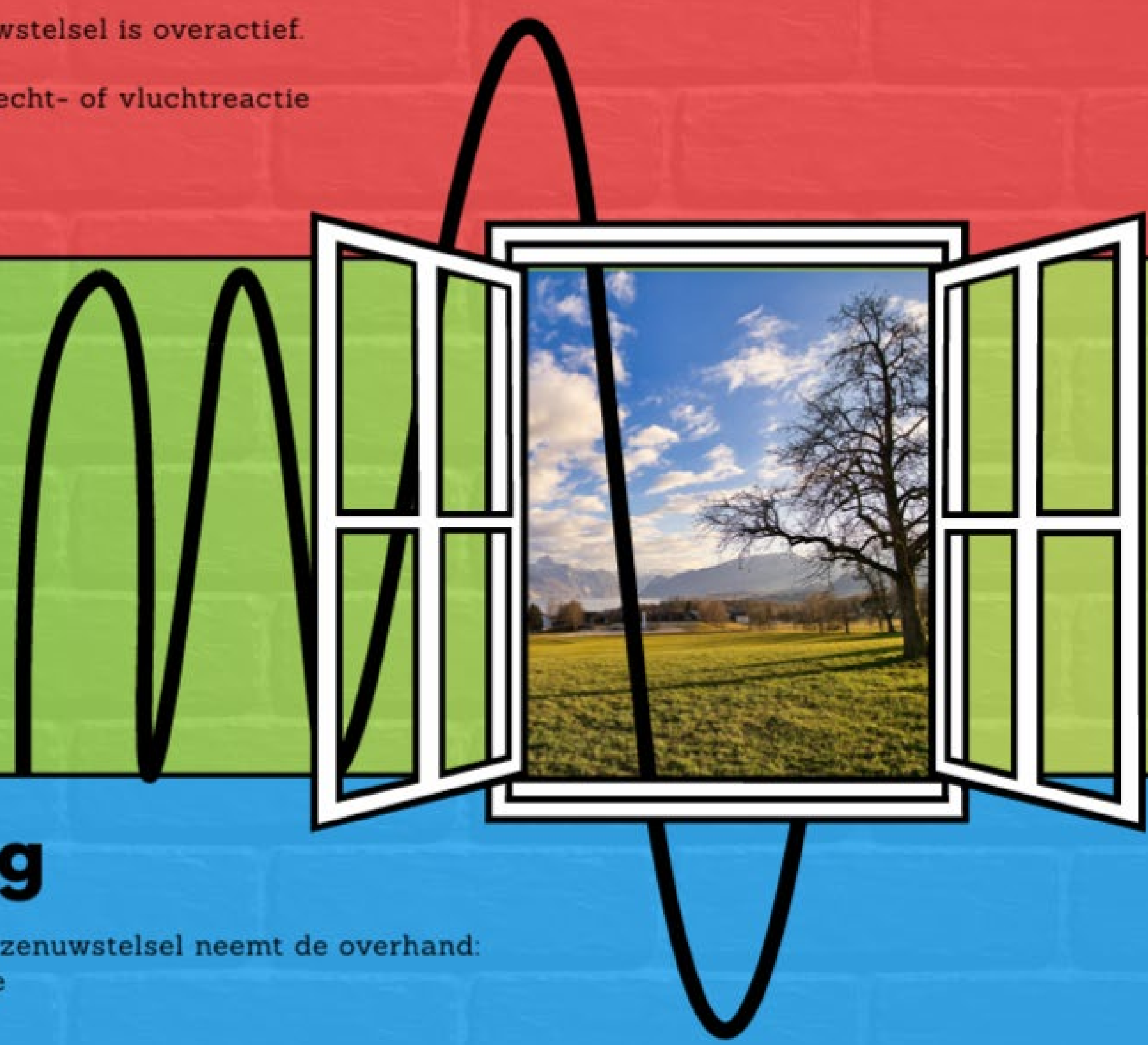
Je reageert vanuit kalmte in plaats van overleving. Er is ruimte voor:

- redeneren
- overleg
- leren
- creativiteit
- contact

Onderprikkeling

Onderprikkeling: het parasympatisch zenuwstelsel neemt de overhand:

- passieve bevries- of instortreactie
- dissociatie
- energie zakt weg
- terugtrekken of afsluiten
- verdoofd, lusteloos of afwezig

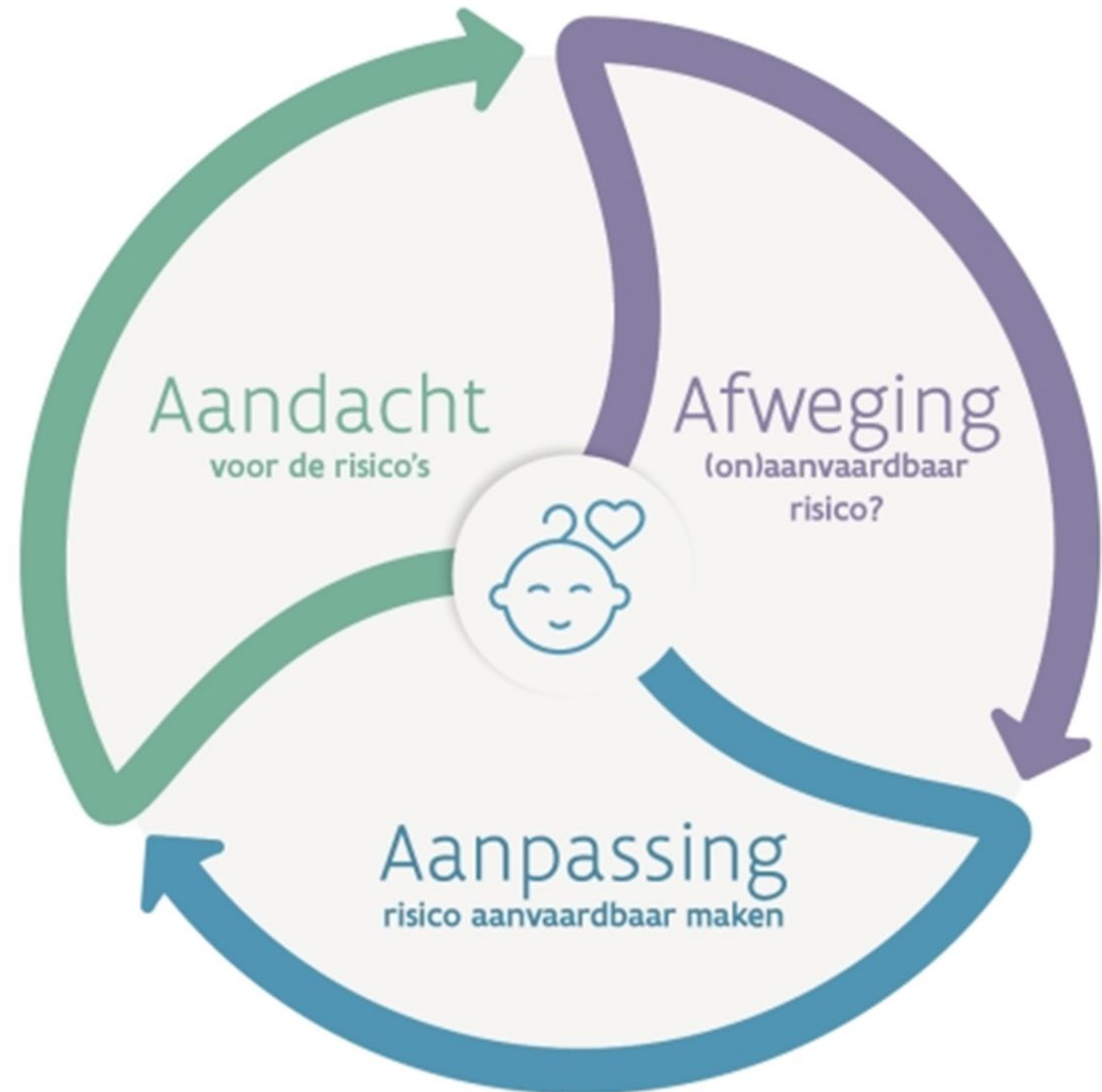

Ondersteunend materiaal

De 3 A's van risicoanalyse

Een methodiek die ondersteunt in:

- Het reflecteren over veiligheid in de dagelijkse werking
- De bespreking daarvan met collega's

Ondersteunend materiaal

Actielijsten

Voor sommige zaken is het goed dat er systematisch (bv. om de 2 jaar) een check gedaan wordt:

- Zorgen voor een veilige basis
- Niet alleen fysieke omgeving - ook draagkracht en kwaliteitsvol en integer handelen

Meldingen

Iedereen denkt: bij mij kan dat niet gebeuren, en toch krijgen we vaak meldingen over zaken die te voorkomen zijn.

In de puzzel zijn er 3 verstoep.

Bedje	Toezicht	Jij bepaalt wat
Kind kiest of en hoeveel	Jij bepaalt wanneer	Vallen
Hekje sluiten	Goed dichtmaken	Peuters
Jij bepaalt hoe	Breng-/haalmoment	Plaats besparend

Meldingen

Plaats besparend – bedje – vallen - goed dichtmaken

hoogslaper of duoslaper

Hekje sluiten – toezicht – haalmoment - peuters

weglopertjes

Jij bepaalt wat - jij bepaalt wanneer – jij bepaalt hoe – kind kiest of en hoeveel

eten/eetmoment

Bedje	Toezicht	Jij bepaalt wat
Kind kiest of en hoeveel	Jij bepaalt wanneer	Vallen
Hekje sluiten	Goed dichtmaken	Peuters
Jij bepaalt hoe	Breng- /haalmoment	Plaats besparend

*Moet een kind
zijn bord*

LEEGETEN?

K&G

Veilig slapen

Opgroeien

VEILIG SLAPEN

Wie kent de vijf preventietips voor veilig slapen?

1

2

3

4

5

VEILIG SLAPEN

Wie kent de vijf preventietips voor veilig slapen?

1

2

3

4

5

VEILIG SLAPEN

Wie kent de vijf preventietips voor veilig slapen?

1

Leg je baby op de rug

2

Hou het kinderbed
eenvoudig

3

Blijf dichtbij

4

Laat je baby
wennen aan
nieuwe situaties

5

Zorg voor een
gezonde, rookvrije
omgeving

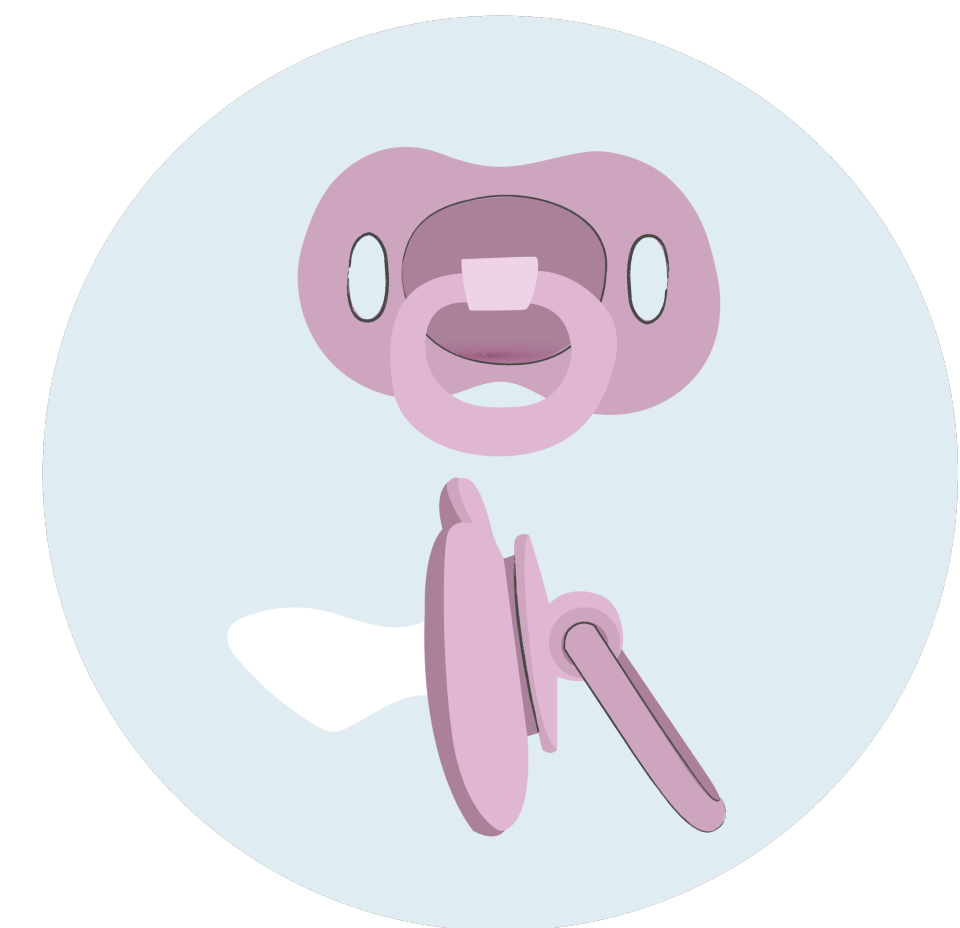
Leg je baby op de rug

- Buik- en zijlig zijn niet veilig om te slapen
- Wissel van houding als je baby wakker is.

Hou het kinderbed eenvoudig

- Kies een veilig bed met een stevige matras en een slaapzak
- Een knuffeldoekje mag erbij

Blijf dichtbij

- Kijk, luister, voel
- Slaap in dezelfde ruimte, niet in hetzelfde bed

Laat je baby wennen aan nieuwe situaties

- Een spannende ervaring, zoals de start van de kinderopvang, kan stress geven
- Zorg voor een zachte overgang

Zorg voor een gezonde, rookvrije omgeving

- Ventileer goed
- Zorg dat je baby het niet te warm krijgt

Herken jij de producten die je veilig kan gebruiken als je baby slaapt? Sleep ze naar de slaapruijnte.

Babyfoon

Babynestje

Bedrand-
beschermer

Donsdeken

Fopspeen

Grote knuffel

Hemel sluij

Knuffeldoekje

Hoofdkussen

Inbakerslaapzak

Matrasbeschermer

Muts

Verzwaringsdeken

Witte ruis

Zijligkussen

Borstvoedings-

Mobiel

Speel het spel

VEILIG SLAPEN MET VEILIGE SPULLEN

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Ziekte en koorts

[Start de quiz](#)

Opgroeien

Gezond binnenmilieu

Opgroeien

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

GEZOND BINNENMILIEU

Hoe hou je het binnenmilieu in je kinderopvang gezond?
(meerdere antwoorden mogelijk)

A

Door te meten met
een CO2 meter

B

Door het gebruik
van schadelijke
producten zoveel
mogelijk te
beperken

C

Door steeds te
ventileren

D

Door zieke kinderen
thuis te houden

E

Door extra te
verluchten als er bv.
nieuwe meubels
geplaatst zijn

GEZOND BINNENMILIEU

Hoe hou je het binnenmilieu in je kinderopvang gezond?
(meerdere antwoorden mogelijk)

A

Door te meten met
een CO2 meter

B

Door het gebruik
van schadelijke
producten zoveel
mogelijk te
beperken

C

Door voldoende te
ventileren

D

Door zieke kinderen
thuis te houden

E

Door extra te
verluchten als er bv.
nieuwe meubels
geplaatst zijn

Ventileren

CO₂ meten is weten

Kwaliteitsindicatoren voor ventilatie:

- 900ppm = richtwaarde + bovengrens bij code oranje
- 1200ppm = bovengrens in normale omstandigheden

Hoe meten? Waar meten? Hoe vaak meten?

Je leest het in het [Kwaliteitshandboek ventilatie in kinderopvang locaties](#)

Ventileren

Maatregelen nemen

- Extra ventileren en verluchten
- Debiet van het ventilatiesysteem aanpassen
- Bezetting van de ruimte verlagen (buiten spelen 😊)

Meer info in het [Kwaliteitshandboek ventilatie in kinderopvang locaties](#)

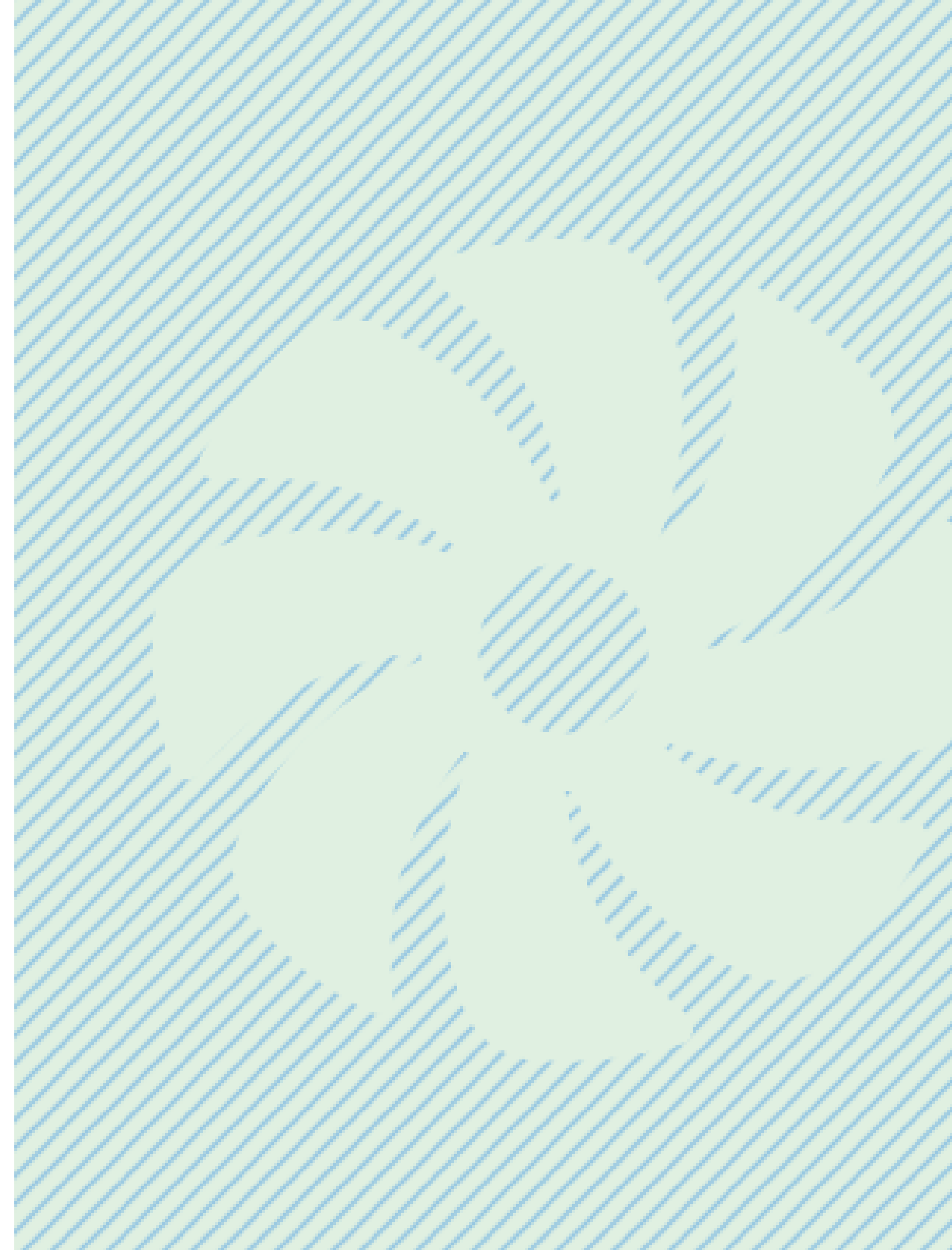
Ventileren

Dit is ook aan risicoanalyse doen:

- In kaart brengen wat er is
- Afspraken en goede gewoontes vastleggen
- Iedereen betrekken
- Blijven opvolgen

Ondersteunend materiaal:

- [Leidraad ventilatieplan](#)
- [Korte leidraad ventilatieplan](#)

Groentepap of een muurschildering?

Smossen hoort erbij.
Kies voor bordjes in porselein, glas of inox. Liever geen plastic.

Je kleinkind verwennen?

Leuk! Laat nieuw speelgoed eerst een paar dagen verluchten, en geef het een was- of poetsbeurt.

Is het in die luier totaal ontploft?

Shit happens. Gebruik een washandje met water en parfumvrije zeep. Liever geen vochtige doekjes.

Een groeispuurtje of gewoon grote honger?

Als je kiest voor flesjes*, kies dan voor glas. Liever geen plastic.

*Moedermelk is de standaardvoeding voor baby's.

Hormoonverstoorders

Campagne FOD Volksgezondheid

En nu: Buiten spelen!!

De beste oplossing voor veel problemen

En het is nog leuk ook 😊

